

HANNE KJÆRULFF & NIELS FENGER

APPEL- TILLADELSER

JURIST- OG ØKONOMFORBUNDETS FORLAG

Appeltilladelser

Hanne Kjærulff og Niels Fenger

Appeltilladelser

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
2016

Hanne Kjærulff og Niels Fenger
Appeltilladelser

1. udgave, 1. oplag

© 2016 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Marianne Tingkov
Tryk: Clemenstrykkeriet

Printed in Denmark 2016

ISBN 978-87-574-3504-7
e-bog ISBN 978-87-574-9887-5

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 137
1123 København K

Telefon: 39 13 55 00
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	15
Kapitel 1. Indledning og systematik	17
1. Betydningen af at kende reglerne om appeltilladelser	17
2. Bogens opbygning og systematik	19
Kapitel 2. Procesbevillingsnævnets virksomhed og opgaver	21
1. Lovgrundlag	21
2. Historik	22
3. Procesbevillingsnævnets forfatningsmæssige status	25
4. Nævnets afdeling for appeltilladelser	27
5. Sekretariatet	27
6. Større lovændringer af betydning for nævnets opgaver	27
7. Særligt om toinstansprincippet	29
Kapitel 3. Appeltilladelse til landsretten i civile sager	33
1. Oversigt	33
2. Anke	34
2.1. Almindelige civile sager med en værdi på højst 20.000 kr.	34
2.1.1. Indledning	34
2.1.2. Sagstyperne	35
2.1.2.1. Generelt	35
2.1.2.2. Anerkendelsessøgsmål	38
2.1.3. Nærmere om værdigrænsen på 20.000 kr.	41
2.1.3.1. Spændet mellem byrettens resultat og det for landsretten påståede	41
2.1.3.2. Indstævntes kontraanke	47
2.1.3.3. Kumulerede og sambehandlede sager mv.	47
2.1.3.4. Ændringer i påstande	50
2.1.4. Frister	52
2.1.5. Kriterierne for meddelelse af tilladelse	53
2.2. Afgørelser om tvangsanbringelse mv.	55
2.2.1. Indledning	55

Indholdsfortegnelse

2.2.2.	Sagstyperne	55
2.2.3.	Frister	56
2.2.4.	Kriterierne for meddelelse af tilladelse	56
3.	Kære	58
3.1.	Indledning	58
3.2.	Kære af afgørelser under hovedforhandlingen eller dennes forberedelse	58
3.2.1.	Indledning	58
3.2.1.1.	Overordnet om § 389 a	58
3.2.1.2.	Sagens genstand, omfang og parter	61
3.2.1.3.	Afgørelser, hvorved sagen afvises eller konstateres hævet	61
3.2.1.4.	Afgørelser om, hvorvidt sagen skal henvises til anden ret mv.	62
3.2.1.5.	Sagens oplysning og fremdrift	63
3.2.1.6.	Opsættende virkning og andre midlertidige afgørelser	64
3.2.1.7.	Afgørelser, der hverken vedrører tvistens forberedelse eller afgørelse	65
3.2.1.8.	Afgørelser rettet til tredjemand	67
3.2.1.9.	Afgørelser truffet efter hovedforhandling og dom .	68
3.2.1.10.	Særlige retsområder, herunder skiftesager	69
3.2.2.	Frister	73
3.2.3.	Kriterierne for meddelelse af tilladelse	73
3.3.	Kære af afgørelser om sagsomkostninger og salær i civile sager mv.	76
3.3.1.	Indledning	76
3.3.2.	Sagstyperne	77
3.3.2.1.	Civile sager samt visse skifte- og konkurssager	77
3.3.2.2.	Begrebet sagsomkostninger	80
3.3.2.3.	Salær, godtgørelse og rejseforbehold	82
3.3.3.	Nærmere om værdigrænsen på 20.000 kr.	83
3.3.3.1.	En part er blevet tilkendt sagsomkostninger	83
3.3.3.2.	Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part	87
3.3.3.3.	Kumulerede og sambehandlede sager mv.	89
3.3.4.	Frister	91
3.3.5.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	92
3.4.	Afgørelser om dispensation fra at anvende domstolens sagsportal	92

4.	Delafgørelser	93
4.1.	Indledning	93
4.2.	Begrebet delafgørelser	94
4.3.	Appelbegrænsningsreglens rækkevidde	98
4.4.	Frister	100
4.5.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	101
5.	Kære i fogedsager	103
5.1.	Kære af afgørelser om udlæg	103
5.1.1.	Indledning	103
5.1.2.	Sagstyperne	104
5.1.2.1.	Afgørelser omfattet af § 584, stk. 2	104
5.1.2.2.	Afgørelser, der falder uden for § 584, stk. 2	107
5.1.3.	Nærmere om værdigrænsen	109
5.1.4.	Frister	114
5.1.5.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	114
5.2.	Kære af fogedrettens afgørelser om sagsomkostninger og salær	115
5.2.1.	Indledning	115
5.2.2.	Sagstyperne	115
5.2.3.	Nærmere om værdigrænsen på 20.000 kr.	119
5.2.4.	Frister	120
5.2.5.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	121
6.	Kære af Sø- og Handelsrettens kendelser og beslutninger	121
6.1.	Indledning	121
6.2.	Afgørelser efter § 253, jf. § 392 a, stk. 1.	122
6.2.1.	Sagstyperne	122
6.2.2.	Frister	122
6.2.3.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	123
6.3.	Andre kendelser og beslutninger truffet af Sø- og Handelsretten	123
6.3.1.	Sagstyperne	123
6.3.2.	Forbuds- og påbudssager efter § 427	124
6.3.3.	Konkurssager	124
6.3.4.	Fri proces	126
6.3.5.	Frister	126
6.3.6.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	127
Kapitel 4. Appeltilladelser til Højesteret i civile sager		129
1.	Oversigt	129

Indholdsfortegnelse

2.	Anke	130
2.1.	Anke af landsrettens domme som 2. instans	130
2.1.1.	Indledning	130
2.1.2.	Sagstyperne	131
2.1.3.	Frister	132
2.1.4.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	133
2.2.	Særskilt anke af afgørelser om sagsomkostninger i domme ...	135
2.2.1.	Indledning	135
2.2.2.	Sagstyperne	136
2.2.3.	Frister	137
2.2.4.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	138
2.2.5.	Særligt om Sø- og Handelsrettens afgørelser om sagsomkostninger	140
3.	Kære	140
3.1.	Oversigt	140
3.2.	Kære af landsrettens kendelser og beslutninger	142
3.2.1.	Indledning	142
3.2.2.	Sagstyperne	143
3.2.3.	Frister	146
3.2.4.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	146
3.3.	Kære af landsrettens afvisning af en anke som for sent indgivet	148
3.3.1.	Indledning	148
3.3.2.	Sagstyperne	148
3.3.3.	Frister	149
3.3.4.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	149
3.4.	Kære af landsrettens dom som ankeinstans om afvisning af en sag, fordi den ikke er indbragt for rette domstol mv	149
3.4.1.	Indledning	149
3.4.2.	Sagstyperne	150
3.4.3.	Frister	150
3.4.4.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	151
3.5.	Kære af landsrettens afvisningsdomme efter 368 a	151
3.5.1.	Indledning	151
3.5.2.	Sagstyperne	151
3.5.3.	Frister	152
3.5.4.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	153
4.	Delafgørelser	154
4.1.	Indledning	154
4.2.	Appelbegrænsningens rækkevidde	155

4.3.	Frister	157
4.3.1.	Deldomme	157
4.3.2.	Delafgørelser truffet ved kendelse	157
4.4.	Kriterierne for meddelelse af tilladelse	158
5.	Kære i fogedsager	159
5.1.	Indledning	159
5.2.	Sagstyperne	160
5.3.	Frister	161
5.4.	Kriteriet for meddelelse af tilladelse	162

**Kapitel 5. Bestemmelser, der supplerer reglerne om
appeltilladelser i civile sager .....**

		165
1.	Oversigt	165
2.	Henvisningsreglerne i retsplejelovens § 226 og § 227	165
2.1.	§ 226 om henvisning til landsretten	166
2.1.1.	Indledning	166
2.1.2.	Anvendelsesområdet for § 226	166
2.1.3.	Begrebet principiel karakter	167
2.1.4.	Sagens vidererækkende betydning	169
2.1.5.	Prøvelse af afgørelser vedrørende § 226	171
2.2.	§ 227 om henvisning til SØ- og Handelsretten af principielle sager vedrørende ansættelsesforhold mv.	173
2.2.1.	Indledning	173
2.2.2.	Principiel-kriteriet	173
2.2.3.	Fagkundskab	174
3.	Anke af SØ- og Handelsrettens domme	176
3.1.	Indledning	176
3.2.	Systemet	177
3.3.	Nærmere om kriterierne for, at anke kan ske direkte til Højesteret	178
4.	Afvisningsreglen i § 368 a	180
4.1.	Indledning	180
4.2.	De enkelte kriterier	183
4.2.1.	Oversigt	183
4.2.2.	Udsigt til et andet resultat i landsretten	183
4.2.2.1.	Hvor sikker skal landsretten være?	183
4.2.2.2.	Appellanten ønsker ny bevisførelse eller genafhøring mv. under anken	185
4.2.2.3.	Vurderingsgrundlaget	187
4.2.3.	Nye påstande og anbringender	188

Indholdsfortegnelse

4.2.4.	Ikke udelukkende kreditanker	190
4.2.5.	Sagens betydning for parterne	191
5.	Genoptagelse	192
5.1.	Genoptagelse af en civil sag efter udeblivelsesdom	192
5.1.1.	Sagsøgtes udeblivelse	192
5.1.2.	Sagsøgers udeblivelse	193
5.2.	Ekstraordinær genoptagelse og anke efter § 399	194
5.3.	Genoptagelse af en fogedsag efter § 504	197
6.	Opsættende virkning	197
6.1.	Procesbevillingsnævnets kompetence	197
6.2.	Anke	198
6.3.	Kære	199
6.4.	Fogedforretninger	200

Kapitel 6. Appeltilladelse til landsretten i straffesager .....

1.	Oversigt	203
2.	Anke	204
2.1.	Anklagemyndighedens anke	204
2.1.1.	Indledning	204
2.1.2.	Sagstyperne	205
2.1.2.1.	Højere straf end bøde	205
2.1.2.2.	Andre offentligretlige følger	209
2.1.2.3.	Indenretlig bødevedtagelse. Tildeling af advarsel ..	211
2.1.3.	Frister	212
2.1.4.	Kriterierne for meddelelse af tilladelse	213
2.2.	Tiltaltes anke	213
2.2.1.	Indledning	213
2.2.2.	Sagstyperne	214
2.2.3.	Nærmere om værdigrænserne mv.	215
2.2.3.1.	Beløbsgrænsen på 3.000 kr. eller 20 dagbøder	215
2.2.3.2.	Konfiskation af genstande af tilsvarende værdi	218
2.2.3.3.	Andre offentligretlige følger	218
2.2.4.	Tiltalte dømt som udebleven	220
2.2.4.1.	Hovedreglen og samspillet med adgang til genoptagelse	220
2.2.4.2.	Sager efter § 855, stk. 3, nr. 3	222
2.2.4.3.	Sager efter § 855, stk. 3, nr. 4	223
2.2.5.	Indenretlig bødevedtagelse. Tildeling af advarsel ..	226
2.2.6.	Frister	227
2.2.7.	Kriterierne for meddelelse af tilladelse	227

3. Kære	230
---------------	-----

Kapitel 7. Appeltilladelse til Højesteret i straffesager 233

1. Oversigt	233
2. Anke	233
2.1. Indledning	233
2.2. Sagstyperne	234
2.3. Frister	235
2.4. Kriterierne for meddelelse af tilladelse	236
3. Kære	239
3.1. Kære af kendelser og beslutninger afsagt af landsretten under behandling af en ankesag	239
3.1.1. Indledning	239
3.1.2. Sagstyperne	240
3.1.3. Frister	243
3.1.4. Kriterierne for at meddele tilladelse	244
3.2. Kære af landsrettens kendelser i en kæresag	245
3.2.1. Indledning	245
3.2.2. Sagstyperne	245
3.2.3. Frister	246
3.2.4. Kriterierne for at meddele tilladelse	246
3.3. Kære af landsrettens afgørelser om vederlag til forsvarere	246
3.3.1. Indledning	246
3.3.2. Sagstyperne	247
3.3.3. Frister	247
3.3.4. Kriterierne for at meddele tilladelse	247

**Kapitel 8. Bestemmelser i strafferetsplejen, der supplerer reglerne
om appeltilladelser .....** 249

1. Oversigt	249
2. Retlig interesse	249
2.1. Indledning	249
2.2. Anke	250
2.3. Kære	250
3. Spærrereglen i retsplejelovens § 968, stk. 4	254
4. Samspillet mellem Procesbevillingsnævnet og den Særlige Klageret	257
4.1. Indledning	257
4.2. Kæremål vedrørende udelukkelse af en forsvarer mv.	258

Indholdsfortegnelse

5.	Genoptagelse	259
5.1.	Rettens genoptagelse af en straffesag i udeblivelsessituationer	259
5.1.1.	Genoptagelse i byretten	259
5.1.2.	Genoptagelse i landsretten	262
5.2.	Den Særlige Klagerets genoptagelse af straffesager ved nye beviser mv.	263
5.2.1.	Anklagemyndigheden anmoder om genoptagelse ..	263
5.2.2.	Domfældte anmoder om genoptagelse	264
6.	Opsættende virkning	266
6.1.	Procesbevillingsnævnets kompetence	266
6.2.	Retternes kompetence – anke	267
6.2.1.	Anke til landsretten	267
6.2.2.	Anke til Højesteret	267
6.3.	Retternes kompetence – kære	268
6.4.	Politiets adgang til at tillægge opsættende virkning	270
Kapitel 9. Sager fra Grønland og Færøerne		271
1.	Grønland	271
1.1.	Civile sager	271
1.2.	Straffesager	274
2.	Færøerne	275
2.1.	Civile sager	275
2.2.	Straffesager	279
Kapitel 10. Kriterier for appelladelsler		281
1.	Introduktion	281
2.	Principiel-kriteriet	281
2.1.	Indledning	281
2.2.	Generelle momenter	283
2.3.	Antallet af fremtidige sager vedrørende den pågældende problemstilling	285
2.4.	Divergerende praksis og uenighed i retslitteraturen	286
2.5.	Dommeruenighed i den konkrete sag	287
2.6.	Indgribende og forkerte afgørelser	288
2.7.	Fundamentale retsprincipper	288
2.8.	Principiel-kriteriet i 2.-instanssager og 3.-instanssager	289
2.9.	Dommersammensætning i byretten	291
2.10.	Ansøgers anbringender	292

2.11. Anden usikkerhed om, hvorvidt det principielle spørgsmål kommer til prøvelse	292
2.12. Tredjemands udtalelser om principiel-kriteriet	293
3. Kriteriet »særlige grunde«	293
3.1. Indledning	293
3.2. Generelle momenter	294
3.3. Strafudmålingsanker	296
4. Begrænsede bevillinger	296
4.1. Begrænsninger, der udspringer af ansøgningen eller appellens karakter	296
4.2. Begrænsede bevillinger stricto sensu	298
4.3. Sagsbehandling	301
4.4. Virkningen af en begrænset bevilling	301
Kapitel 11. Sagsbehandlingen i Procesbevillingsnævnet	303
1. Oversigt	303
2. Forberedelse af nævnsbehandling	304
2.1. Ansøgningen	304
2.2. Repræsentation	305
2.3. Ansøgning om appelltilladelse contra direkte appel	306
2.4. Underretning og sagsoplysning	306
2.5. Præjudiciel forelæggelse	308
2.6. Interne notater	308
3. Ansøgningsfrister	309
3.1. Ansøgningsfristernes længde	309
3.2. Beregning af ansøgningsfrister	309
3.2.1. Begyndelsestidspunktet for fristberegningen	310
3.2.2. Fristens udløb	310
3.3. Admittering af for sene ansøgninger	311
3.3.1. Misforståelse om fristens beregning	312
3.3.2. Misforståelse om behovet for appelltilladelse	313
3.3.3. Mangelfuld vejledning	313
3.3.4. Sygdom eller ferie	314
3.3.5. Advokatfejl	314
3.3.6. Nye oplysninger	316
3.3.7. Rettidig reaktion efter fejlens opdagelse	316
3.4. Appelfrist efter meddelt appelltilladelse	317
4. Habilitet	317
4.1. Habilitetskrav ved Procesbevillingsnævnet	317

Indholdsfortegnelse

4.2. Habilitetsspørgsmål som følge af deltagelse i Procesbevillingsnævnets afgørelse af en sag	318
5. Nævnsbehandling	319
6. Formandsbemyndigelser	320
7. Ekspedition af afgørelser	320
8. Aktindsigt	321
9. Årsberetning	321
10. Kommunikation	321
10.1. Kommunikation om sagsskridt og afgørelser	321
10.2. Kommunikation på nævnets hjemmeside mv.	322
Kapitel 12. Procesbevillingsnævnets afgørelser	323
1. Oversigt	323
2. Procesbevillingsnævnets afgørelser	323
3. Genoptagelse	324
4. Prøvelse af Procesbevillingsnævnets afgørelser	325
4.1. Administrativ klageadgang mv.	325
4.2. Søgsmål	325
4.3. Betydningen af reglerne om appeltilladelse for adgangen til at indbringe en sag for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol	328
Kapitel 13. Statistik	329
1. Indledning	329
2. Aktuell sagsstatus	329
3. Statistisk metode	331
4. Oversigter	332
Kapitel 14. Afsluttende bemærkninger	339
Bilag 1 Retsplejelovens kapitel 1 a	343
Bilag 2 Procesbevillingsnævnets forretningsorden	344
Bilag 3 Oversigt over hjemler for meddelelse af appeltilladelse	347
Bilag 4 Ansøgningsblanket og vejledning	349
Litteraturliste	355
Domsregister	359
Lovregister	373
Stikordsregister	379

Forord

Procesbevillingsnævnet blev etableret med virkning fra 1. januar 1996 og har fra starten haft til opgave at træffe afgørelse vedrørende ansøgninger om appeltilladelse til landsretten og til Højesteret i civile sager og i straffesager. Fra 2007 har nævnet endvidere været klageinstans i forhold til Civilstyrelsens afslag på fri proces. De to sagstyper behandles i to forskellige afdelinger, dels i en afdeling for appeltilladelser, dels i en afdeling for fri proces. Alle sager forberedes i et sekretariat, der er fælles for de to afdelinger.

Emnet for denne bog er behandlingen af sager i Procesbevillingsnævnets afdeling for appeltilladelser. Reglerne om fri proces efter retsplejelovens kapitel 31 og retshjælp efter retshjælpslovens § 4 a og dermed opgaverne i nævnets anden afdeling for fri proces bliver således ikke behandlet i bogen. Kapitel 11 om sagsbehandling indeholder dog en række bemærkninger om Procesbevillingsnævnets sagsbehandling, som er fælles for nævnets to afdelinger.

Bogen er tænkt som en håndbog for praktikere, navnlig advokater, domstolsjurister, anklagemyndigheden og andre aktører, der beskæftiger sig med retssystemet. Hovedsigtet er således at give en praktisk orienteret gennemgang af de gældende regler om appeltilladelser i retsplejeloven og særlovgivningen.

Enkelte emner i bogen har tidligere været offentliggjort som artikler, nemlig Fenger og Kjærulff, Retsplejelovens § 389 a om kære af byrettens afgørelser underhovedforhandlingen og dennes forberedelse – status efter halvandet år, U 2016 B, s. 108, og Fenger, Retsplejelovens § 368 a og udsigtsløse anker, U 2016 B, s. 239.

Vi retter en varm tak til Procesbevillingsnævnets sekretariat og nævnets medlemmer for gode diskussioner om appelbegrænsningsreglernes anvendelse og rækkevidde samt til landsretterne for hjælp med at fremskaffe utrykte afgørelser. Alle synspunkter er vores egne og ikke nødvendigvis udtryk for, hvorledes Procesbevillingsnævnet vil bedømme en given problemstilling. Samtlige kapitler er skrevet i fællesskab.

København, den 17. august 2016

Hanne Kjærulff

Niels Fenger

Denne bog er omfattet af lov om ophavsret og må ikke videregives – herunder udlånes, sælges eller kopieres – i digital form.

Indholdet må alene anvendes af licenstagere i henhold til de til enhver tid gældende licensbetingelser.

© Jurist- og Økonomforbundets Forlag

KAPITEL 1

Indledning og systematik

1. Betydningen af at kende reglerne om appeltiladelser

Det er vigtigt at vide, hvornår det er påkrævet at indhente Procesbevillingsnævnets tilladelse til at appellere en retsafgørelse. Ansøger man Procesbevillingsnævnet om appeltiladelse i en situation, hvor tilladelse er uforuden, vil appelfristen kunne være sprunget på det tidspunkt, hvor nævnet orienterer om, at tilladelse er uforuden.¹ Man kan endvidere ikke i almindelighed gå ud fra, at appelinstansen i en sådan situation vil meddele oprejsningsbevilling, hvor dette i øvrigt er muligt.² Af samme grund er det vigtigt at være opmærksom på, efter hvilken hjemmel en ansøgning skal indgives og behandles, idet fristerne og appelformen afhænger heraf. Bl.a. sådanne spørgsmål er emnet for denne bog.

Behovet for at kende appelreglerne understreges af, at spørgsmålet om, hvorvidt appeltiladelse er fornøden, afgøres ud fra en objektiv vurdering. Den omstændighed, at Procesbevillingsnævnet eller andre myndigheder måtte have givet udtryk for, at appeltiladelse ikke er fornøden, kan således ikke i sig selv begrunde, at appel accepteres på trods af manglende tilladelse.

U 1988.333/1 H

Kærende søgte Justitsministeriet (som før 1996 havde kompetencen til at meddele appeltiladelse) om tilladelse til at kære en kendelse afsagt af Østre Landsret. Justitsministeriet

1. Nævnet søger så vidt muligt at orientere ansøger herom allerede i forbindelse med visiteringen af sagen ved ansøgningens modtagelse, jf. kapitel 11, afsnit 2.3, nedenfor.
2. U 1975.230/1 H og U 1970.747 H. Denne praksis svarer til domstolenes praksis i tilfælde, hvor appel inden appelfristens udløb indgives til en forkert retsinstans, og denne retsinstans ikke reagerer så betids, at appellen når at blive indgivet rettidigt for den rette instans, jf. herom U 2015.36 H, U 2013.1798/1 H, U 2013.985 Ø, U 2013.570 H, U 2010.21 Ø, U 2009.1691 Ø, U 1987.441 H, U 1983.768 Ø og U 1978.830 V. Er der tale om en straffesag, vil denne type advokatfejl dog normalt ikke komme tiltalte til skade, jf. kapitel 8, afsnit 5.1.1, og kapitel 11, afsnit 3.3.5, nedenfor.

Kapitel 1. Indledning og systematik

meddelte kærende, at tilladelse til kæremålet var ufornøden. Højesteret fandt, at Justitsministeriets tilladelse til kæremålet var nødvendig. Da denne ikke forelå, afvistes kæremålet uanset ministeriets tilkendegivelse.

FED 1997.650 V

Et voldsoffer krævede under straffesagen 11.700 kr. i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste (10.000 kr.) og godtgørelse for svie og smerte (1.700 kr.). Erstatningspåstanden blev taget til følge alene for så vidt angik kravet for svie og smerte. Politimesteren meddelte voldsofferet udfaldet af straffesagen og skrev bl.a., at såfremt han ønskede at anke dommen, kunne dette kun ske med Procesbevillingsnævnets tilladelse, såfremt kravet var »mindre end 10.000 kr.«. Da voldsofferets tilbageværende krav var på 10.000 kr., søgte han ikke anketilladelse. Landsretten udtalte, at anke krævede Procesbevillingsnævnets tilladelse, idet sådan tilladelse efter de dagældende regler i § 368 krævedes for sager med en økonomisk værdi af »højest 10.000 kr.«. Det af politimesteren til voldsofferet meddelte var således ikke i overensstemmelse med retsplejelovens regler. Da anketilladelse fra Procesbevillingsnævnet ikke forelå, afviste landsretten anken.³

Omvendt indebærer det forhold, at Procesbevillingsnævnet meddeler tilladelse til appel i en situation, hvor appel selv med tilladelse ikke kan finde sted, ikke, at der herved opstår en appelbeføjelse, som loven ellers ikke hjemler. Det er også hændt, at Procesbevillingsnævnet har meddelt appektilladelse i tilfælde, hvor tilladelse efter rettens opfattelse ikke var påkrævet. I en sådan situation bevirker Procesbevillingsnævnets afgørelse ikke, at en appel, der indgives på baggrund af nævnets tilladelse, må anses for rettidig, blot den indgives inden for det tidsrum, der gælder for udnyttelse af en meddelt appektilladelse.⁴ Til gengæld vil det – i hvert fald, når der er tale om en privat part eller en tiltalt i en straffesag – i en sådan situation ofte være berettiget at give oprejsningsbevilling.⁵

U 1974.227 V

To personer var hver idømt en bøde på 50 kr. for overtrædelse af naturfredningsloven. Den ene af de to var endvidere dømt til at rydde en ulovlig etableret oplagsplads, medens en tilsvarende påstand ikke var taget til følge over for den anden tiltalte. Byretsdommen blev med Justitsministeriets tilladelse anket af anklagemyndigheden til skærpelse og med påstand om, at også den anden tiltalte under tvang af daglige bøder tilpligtedes at rydde det i

3. Se også VLK af 8. juni 2015 i B-0791-15 og VLK af 28. august 2013 i B-0860-13, hvor Vestre Landsret anlagde en anden fortolkning af appelbegrænsningsreglerne end Procesbevillingsnævnet. Begge sager er omtalt i kapitel 3, afsnit 5.2.2, nedenfor.
4. U 2014.1926 Ø omtalt i kapitel 6, afsnit 2.1.2.2, nedenfor.
5. TfK 2015.1177 V omtalt i kapitel 6, afsnit 2.2.3.1, og U 2016.2425 H, omtalt i kapitel 7, afsnit 3.1.2, nedenfor. I begge sager havde Procesbevillingsnævnet meddelt tilladelse med forbehold om, at tilladelse muligvis ikke var påkrævet. Se for beslægtede situationer U 2005.1697 H og U 1983.514 H.